

Lokal handlingsplan för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism

Program och handlingsplaner

Innehållsförteckning

Bakgrund och definition.....	1
Mål	2
Genomförande	2
Generella och övergripande förebyggande insatser.....	2
Åtgärder:	2
Selektiva och specifika förebyggande insatserna.....	3
Åtgärder:	3
Indikerade individinriktade insatser.....	3
Åtgärder:	3
Akuta situationer	4
Avhopparverksamhet	4
Kontaktuppgifter.....	5

Diarienummer: KKK 2016/358

Fastställt den: 2016-11-28 § 181

Fastställt av: Kommunfullmäktige

För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige/Brottsförebyggande rådet

För uppföljning ansvarar: Brottsförebyggande rådet

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar

Giltighetsperiod: 2016-11-28--tillsvidare

Antagen: Kommunfullmäktige 2016-11-28 § 181

Ersätter:

Kommunal författningssamling: H 12

**Hässelholms
kommun**

Lokal handlingsplan för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Hässleholms kommun

Det moderna svenska samhället är byggt på fri åsiktsbildning och en allmän och lika rösträtt. Det är utifrån denna princip vi bygger vår tilltro till demokratiska system och respekt för allas lika värde. Att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är utgångspunkten i det framtida arbetet.

”Våldsbejakande extremism handlar om att bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer” (Ur Samtalskompassen¹. Ett vägledande material från regeringen om våldsbejakande extremism). Begreppet handlar med andra ord om personer och grupper som vill skada eller sätta det demokratiska systemet ur spel och som inte drar sig för att använda våld för att uppnå sina syften.

Kontaktuppgifter till relevanta aktörer finns längst ner i dokumentet. Vid akut situation ring alltid 112.

Uppföljning och revidering av handlingsplan

En tillsatt arbetsgrupp följer kontinuerligt arbetet mot våldsbejakande extremism på lokal, regional samt nationell nivå. Den tillsatta arbetsgruppen avrapporterar till Brottsförebyggande rådet (Brå) som i sin tur avrapporterar till kommunstyrelsen. Vid behov, eller årligen, beslutar Brå om revidering av handlingsplanen. Det långsiktiga målet är att arbeta in det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i redan befintliga strukturer via framförallt Brå och SSP. Information om våldsbejakande extremistiska grupperingar ska **alltid** förmedlas till polisen.

Bakgrund och definition

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. Med våldsbejakande extremism avses bland annat den våldsbejakande islamistiska miljön, den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön och den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön. Information om respektive extremistmiljö går att finna i [Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser](#) (Ds 2014:4)².

Syfte

Syftet med handlingsplanen är:

- att genom förebyggande arbete värna demokratin i Hässleholms kommun mot våldsbejakande extremism,
- att minimera risker för att individer ansluter sig till våldsbejakande extremism samt
- att bygga strukturer och långsiktig samverkan för hur arbetet ska bedrivas inom kommunen.

¹ <http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/>

² *Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser*. Ds 2014:4. Regeringskansliet: Justitiedepartementet.

Mål

Att Hässleholms kommun i görligaste mån blir en kommun fri från våld, våldsbejakande extremism, rasism, intolerans och andra inslag som riskerar att hota demokratin och mellanmänniska relationer.

Genomförande

För att nå ett verksamt och långsiktigt hållbart demokratiarbete delas handlingsplanen in i fyra områden;

- generella och övergripande förebyggande insatser
- selektiva och specifika förebyggande insatser
- det indikerade och individinriktade arbetet
- det akuta arbetet

Generella och övergripande förebyggande insatser

Det generella arbetet riktas till samtliga invånare i Hässleholms kommun. Professioner som utför de generella förebyggande insatserna arbetar framförallt inom förskola, grundskola, gymnasium, särskola, fritidshem, vuxenutbildning, hälso- och sjukvård, fritids- och ungdomsverksamhet samt andra föreningar. Det generella arbetet fokuseras kring att stärka skydds- och friskfaktorer i det förebyggande arbetet.

Tidigare erfarenheter presenterade av Säkerhetspolisen³ och Försvarshögskolan⁴ visar entydigt att familjen eller andra anhöriga spelar en central roll i både det förebyggande samt det akuta arbetet gällande avhopp. Det är därför av stor vikt att inom kommunen erbjuda föräldrastöd utifrån premisen att rådgivande och stödjande samtal i föräldrarollen utgör ett grundläggande förebyggande arbete oavsett vad vi syftar till att förebygga.

Åtgärder:

- Personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper ska erbjudas föreläsning om våldsbejakande extremism med syftet att öka medvetenhet och framförallt möjlighet att fånga upp individer i riskzonen att utveckla ett destruktivt våldsbejakande beteende.
- Information om tecken och symboler ska erbjudas personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper av samordnaren för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism med syfte att öka möjligheten att upptäcka grupperingar och försök till rekrytering.
- Hässleholms kommun ska fortsätta erbjuda föräldrastöd och social rådgivning. I dagsläget erbjuds föräldrastöd via Barn- och ungdomssupporten och Familjens hus. Familje Frid erbjuder hjälp och stöd till familjer och enskilda som upplever eller har upplevt våld i en nära relation. Familjebehandlingen är en öppenvårdsinsats som föranleds av en utredning.

³ Säpo (2010) *Våldsbejakande islamistisk extremism i Sverige*. Säkerhetspolisen.

⁴ Försvarshögskolan (2013) *Förebyggande av våldsbejakande extremism i tredjeländ*. Centrum för Asymmetriska Hot- och TerrorismStudier (CATS)

- Hässleholms kommun bör fortsätta samarbetet med föräldrastödkursen för invandrade (Älskade Barn) som erbjuds via Studieförbundet samt arbeta för att starta fler kurser på andra språk.

Selektiva och specifika förebyggande insatserna

De selektiva insatserna kan beskrivas som målinriktade insatser riktade mot riskgrupper eller specifika problem. Professioner som kan komma att beröras av selektiva förebyggande insatser är exempelvis poliser, skolpersonal samt socialarbetare. Hässleholms kommun ska beakta genusperspektivet i den bemärkelsen att det är som absolut vanligast att män involverar sig på ett fysiskt plan medan kvinnor oftast involveras som en stödjande funktion för de extremistiska miljöerna.

Åtgärder:

- Under SSP-möten mellan skola, socialtjänst och polis ska frågan kring demokratiarbete lyftas vid varje möte och således bli en stående punkt.
- Representant från den tillsatta arbetsgruppen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism kommer att erbjuda tillfällen för information om kännetecknen och andra uppdateringar inför personal som arbetar i miljöer där individer i riskzonen kan identifieras. Berörda grupper är framförallt personal inom Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen. Informationen kommer att erbjudas via förvaltningsträffar, arbetsplatsträffar samt kompetensutvecklingsdagar inom skolan. Syftet är dels att höja kunskapsnivån dels att hålla arbetet levande.
- Inkommen information ska kontinuerligt diskuteras i det lokala Brå.

Indikerade individinriktade insatser

Indikerade och individinriktade insatser riktas till enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende. Professioner som utför de individinriktade insatserna arbetar i direktkontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende, det vill säga personal inom sjukvård och psykiatri, socialarbetare, områdespoliser, kuratorer, ungdomsledare och andra yrkesverksamma som arbetar i nära kontakt med framförallt ungdomar.

Åtgärder:

- Personal som möjligen kan komma i kontakt med enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende bör erbjudas stöd för att hantera eventuella samtal. Ett första steg är att använda [Samtalskompassen](http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/)⁵ som är framtagen av den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism.
- Personal som kommer i kontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende måste veta vem de ska kontakta och även kontakta dem snarast vid misstanke eller oro. Vid misstanke om involvering i våldsbejakande extremistiska rörelser ska information **alltid** ges till Polisen på 114 14 eller 112 vid akut läge. Om individen är under 18 år **ska** även en orosanmälan göras till socialtjänsten. Se kontaktuppgifter till övriga stödjande funktioner i bifogad bilaga.

---

⁵ <http://samtalskompassen.samordnarenmotextremism.se/>

- Den tillsatta arbetsgruppen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism, bestående av representanter från Polis, Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunledningskontoret och Arbetsmarknad och kompetensutveckling, kommer kontinuerligt att träffas en gång i månaden för att gå igenom dagsläget, eventuella uppdateringar samt informationssatsningar. På längre sikt kommer arbetet att föras in i befintliga strukturer via framförallt Brå och SSP. Representanter från den tillsatta arbetsgruppen ansvarar för att sprida information mellan respektive verksamhet och arbetsgruppen.

Akuta situationer

Vid akuta situationer ska alltid polisen kontaktas på 112.

Rädda Barnen bemannar en nationell orostelevon för att stödja människor som befinner sig i närheten av en person som dras till våldsbejakande extremism. Orostelevonen nås på 020-100 200. Telelevonen är bemannad på vardagar kl 9.00-12.00 och 13.00-16.00. Resten av tiden finns en telefonsvarare där man kan lämna meddelande och sedan bli uppringd. Syftet med orostelevonen är främst att stödja anhöriga till personer som riskerar att rekryteras till och fara illa genom våldsbejakande extremism. Orostelevonen fungerar även som en kopplingscentral som slussar vidare till aktörer på lokal nivå. I Hässleholms kommun kopplas samtalet vidare till Barn- och ungdomssupporten. Om ärendet är akut kopplas det till polisen. Inom Hässleholms kommun ska telefonnumret spridas via media, sociala medier, kommunens hemsida, under informationsträffar samt via den tillsatta arbetsgruppen för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Avhopparverksamhet⁶

I Malmö finns [Konsultationsteamet - Stöd för avhoppare](#) som kan arbeta konsultativt mot dig som har kontakt med avhopparen eller någon som lever under hot. I Stockholm finns [EXIT Fryshuset](#) som arbetar med individer som vill lämna nationella rörelser.

---

⁶ Se kontaktuppgifter på nästa sida

Kontaktuppgifter

Kontakta **alltid** polisen vid akut situation på **112**. Ej akut: 114 14.

Titel		Telefonnummer	Mail
Kontaktperson inom Polisen	Kontaktas alltid vid misstanke om involvering i våldsbejakande extremism.	010-56 19161	
Hässleholms kommun	Växeln	0451-26 70 00	
Drog- och brottsförebyggande samordnare	Samordnare för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.	0451-26 74 60	
Barn- och ungdoms-supporten	Rådgivande samtal och familjesamtal.	0451-26 88 60	BoU-Supporten@hassleholm.se
Familjefrid	Hjälp och stöd till familjer eller enskilda som lever i eller har upplevt våld i nära relation.	0451-26 70 85	
Familjens hus	Social rådgivning samt föräldrautbildning.	0451-26 72 37	
Mottagningsenheten	Ställa frågor gällande oro för barn och ungdomar (0-17 år och/eller göra anmälan om oro för barn eller ungdom under 18 år).	0451-26 70 91 0451-26 87 00	
Sociala jouren	Ger hjälp med akuta sociala frågor på kvällar, nätter och helger.	044-775 78 78	
EXIT Fryshuset Stockholm	Projekt som stödjer de som vill lämna nationella rörelser. EXIT Fryshuset kan konsulteras.	08-691 76 00	exit@fryshuset.se
Konsultationsteamet – Stöd för avhoppare (Malmö)	Konsultativt team som finns tillgängligt för rådgivning.	040-34 05 50 0709-42 38 35	konsultationsteamet@malmo.se
Rädda Barnens orostelefon	Orostelefonen är upprättad av den nationella samordnaren och drivs av Rädda Barnen.	020-100 200	